53 ปีกรมวิชาการเกษตร
DOA TOGETHER

จดหมายข่าว

ผลิใบ

ก้าวใหม่การวิจัยและพัฒนาการเกษตร

2 **ขอคุยด้วยคน**
- ICC ปั้นเยาวชนรุ่นใหม่ เข้าสู่นวัตกรรมอุตสาหกรรมมะพร้าวโลก ตอนที่ 1

6 **ฉีกซอง**
- ขาออก-พลิกแนวคิดกฎหมายกักพืช

12 **รายงาน**
- GI กระท้อน เครื่องหมายการันตีแหล่งผลิต ตอนที่ 3

16 **จากโต๊ะบอกอ**
- เปิดบ้านวิชาการ โชว์ 9 ผลงานวิจัยดีเด่น พร้อมเปิดตลาดนัดนวัตกรรม ขนทัพสินค้าเกษตรปลอดภัยเอาใจสายช็อป

DOA TOGETHER
Hearing for Changing, Acting for Moving forward

สแกนเพื่ออ่านออนไลน์

ปีที่ 28 ฉบับที่ 11 ประจำเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2569 ISSN 1513-0010

ขอคุยด้วยคน

นวลศรี โชตินันทน์

ICC ปั้นเยาวชนรุ่นใหม่ เข้าสู่นวัตกรรมอุตสาหกรรมมะพร้าวโลก ตอนที่ 1

สมาคมมะพร้าวโลก หรือที่รู้จักกันในชื่อ ICC (International Coconut Community) ได้เปิดตัวโครงการเสริมสร้างศักยภาพเยาวชน (Youth Empowerment Program) หวังดึงพลังคนรุ่นใหม่เข้ามาแก้วิกฤติขาดแคลนแรงงานในอุตสาหกรรมมะพร้าวระดับสากล เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2567 โดยมี **ดร.เจลฟินา อะลูว์ (Dr. Jelfina Alouw) ผู้อำนวยการบริหาร ICC** เป็นประธานในการประชุมร่วมกับพันธมิตรสมาคมมะพร้าวระดับโลก อาทิ Sustainable Coconut Partnership, Gatsby Africa และศูนย์ NAM Center เพื่อวางรากฐานสำคัญให้กับโครงการดังกล่าว

https://www.facebook.com/people/International-Coconut-Community/100071154814827/?sk=photos

ปั้นเยาวชนรุ่นใหม่

ดร.เจลฟินา อะลูว์ กล่าวว่า ปัจจุบันอุตสาหกรรมมะพร้าวเผชิญ **โจทย์หินหลายด้าน** ไม่ว่าจะเป็นความต้องการมะพร้าวในตลาดโลกที่สูงขึ้น แต่การผลิตกลับหยุดชะงักลง ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น แต่ประสิทธิภาพยังต่ำ ข้อกำหนดของตลาดโลกมีความซับซ้อน และเข้มงวดมากขึ้น ***“เราจึงจำเป็นต้องใช้วิธีการใหม่ ๆ ที่มีความคล่องตัว และสร้างนวัตกรรมขึ้นมาใหม่โดยมุ่งไปที่เยาวชน เพราะเป็นพลังสำคัญที่มีความกระตือรือร้น และมีความคิดสร้างสรรค์ที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นจริงในอุตสาหกรรมประเภทนี้”***

ดร.เจลฟินา ยังกล่าวอีกด้วยว่า โครงการนี้ถูกออกแบบมาเพื่อสร้างโอกาสที่จับต้องได้ให้กับคนรุ่นใหม่ โดยมีเป้าหมายหลัก 5 ประการ ดังนี้

1. ติดอาวุธทางปัญญา : เสริมสร้างทักษะความรู้ที่จำเป็น

2. สร้างผู้ประกอบการรายใหม่ : ส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ และการจ้างงานในท้องถิ่น

3. พัฒนาชุมชน : ขยายผลความสำเร็จไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน

4. ยกระดับการแข่งขัน : ผลักดันอุตสาหกรรมมะพร้าวให้แข่งขันได้ในเวทีโลก

5. เชื่อมต่อโอกาส : ถ่ายทอดองค์ความรู้ และเปิดประตูสู่ตลาดใหม่

โอกาสทางธุรกิจสำหรับคนรุ่นใหม่

ICC ไม่ได้เป็นเพียงให้แค่ความรู้เท่านั้น แต่ยังชี้ช่องทางการดำเนินงานทางธุรกิจในอุตสาหกรรมมะพร้าว เช่น การสร้างโรงเพาะชำมะพร้าว และสวนมะพร้าวสมัยใหม่ **การแปรรูปมะพร้าวเป็นผลิตภัณฑ์อาหาร และสินค้าอุปโภค** การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน และการส่งออก โครงการดังกล่าวได้รับการสนับสนุนด้านเครื่องมือและสถานที่ จากศูนย์วิจัยชั้นนำในหลายประเทศ เช่น ศรีลังกา อินเดีย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์

ปั้นคนรุ่นใหม่ลงสนามจริง

นางสาวปยุดา สลับศรี นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรี หนึ่งในเยาวชนที่ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนจากประเทศไทย รวมทั้งเยาวชนตัวแทนจากประเทศอินโดนีเซีย และปาปัวนิวกินี

หลังจาก ICC ได้จุดกระแสคนรุ่นใหม่เข้าสู่อุตสาหกรรม เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2568 โครงการ Youth Empowerment Program (YEP) 2025 ได้ก้าวเข้าสู่ภาคปฏิบัติอย่างเต็มตัว ด้วยการเปิดตัวช่วงฝึกงาน (Internship Phase) ณ สถาบันวิจัย และบริษัทชั้นนำในประเทศศรีลังกา คุณปยุดาเล่าว่า โครงการ Youth Empowerment Program YEP แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การประชุมเชิงปฏิบัติการเสมือนจริง (Virtual workshop) ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ เช่น ภาพรวมของอุตสาหกรรมมะพร้าวระดับโลก แนวทางปฏิบัติด้านความยั่งยืน ชีววิทยาของมะพร้าว การเพิ่มมูลค่ามาตรฐานคุณภาพ การจัดการทางการเงิน และการตลาดดิจิทัล เพื่อให้ความรู้ภาคทฤษฎีเกี่ยวกับมะพร้าว แบบครบวงจรสร้างความเข้มแข็งด้วยองค์ความรู้ให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ระยะที่ 2 การพัฒนาทักษะเชิงปฏิบัติ และการฝึกอบรม (Practical Skill Development Internship) โดยมุ่งเน้นการให้ความรู้ทางเทคนิค การฝึกฝนหน้างานจริง และการมีที่ปรึกษาระดับอาชีพ (Mentorship) ในระดับมืออาชีพตลอดห่วงโซ่คุณค่ามะพร้าว

ระยะที่ 3 การสร้าง และประเมินผลแผนพัฒนาธุรกิจ (Business Development Plan : BDP) เป็นระยะที่มุ่งเน้นไปที่การปลูกฝังทักษะ ความเป็นผู้ประกอบการ ผ่านการจัดทำแผนธุรกิจที่ครอบคลุม มีโอกาสที่เกิดขึ้นจริงในภาคอุตสาหกรรมมะพร้าว ออกแบบโมเดลธุรกิจเป็นนวัตกรรม และนำเสนอแผนพัฒนาธุรกิจ

เจาะลึกนวัตกรรมด้านมะพร้าว ณ สถาบันวิจัยมะพร้าว

คุณปยุดา เล่าต่อว่า พิธีเปิดได้เริ่มขึ้นที่ Coconut Research Institute (CRI) ซึ่งเป็นสถาบันวิจัยมะพร้าวแห่งแรกของโลก โดยศาสตราจารย์อาจิต ชัยวีระ (Prof. Ajith Jayaweera) ประธาน CRI ได้ตอกย้ำถึงศักยภาพของผลิตภัณฑ์มะพร้าวในตลาดโลก พร้อมกับแสดงความยินดีที่ได้เป็นพันธมิตรทางวิชาการกับ ICC มาอย่างยาวนาน

จุดหมายแรก การฝึกงาน โดยเรียนรู้เทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ (Tissue Culture) เป็นเวลา 5 วัน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการขยายพันธุ์มะพร้าวคุณภาพสูงในอนาคต ดร.เจลฟีนา อะลูว์ ย้ำว่า *“พลังของคนรุ่นใหม่ คือหลักประกันความยั่งยืนของอุตสาหกรรมมะพร้าว”* โดย ICC พร้อมเดินหน้าผลักดันงานวิจัย และนวัตกรรมร่วมกับ CRI อย่างต่อเนื่อง

จุดหมายที่สอง สัมผัสโลกธุรกิจส่งออก ณ Growrite Substrates (Pvt) Ltd. บริษัทผู้ส่งออกวัสดุปลูกจากใยมะพร้าวรายใหญ่ของศรีลังกา คุณปยุดา บอกว่า เป็นโอกาสของเยาวชนไทย อินโดนีเซีย และปาปัวนิวกินี ที่ได้เข้าร่วมฝึกงาน ได้เรียนรู้กระบวนการผลิต และนวัตกรรมสินค้าจากวัสดุเหลือใช้ของมะพร้าว เพื่อส่งออกไปทั่วโลก และได้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลง (MOA) ระหว่าง ICC และ Growrite Substrates อย่างเป็นทางการ เพื่อเป็นพันธมิตรในการรับนักศึกษาฝึกงานอย่างเป็นระบบ สัมผัสโรงงานจริง เข้าชมกระบวนการผลิตในโรงงาน เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการฝึกปฏิบัติงานจริง เป็นเวลา 2 สัปดาห์ ซึ่งจะได้เห็นภาพการ**เปลี่ยนวัตถุดิบให้เป็นมูลค่า**ในระดับสากล

ก้าวสำคัญสู่อนาคตที่ยั่งยืน

การเปิดตัวช่วงฝึกงานในครั้งนี้ ไม่ได้เป็นเพียงการเรียนรู้นอกห้องเรียน แต่คือการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระดับภูมิภาค ICC มุ่งมั่นที่จะเปลี่ยนพลังของเยาวชนให้กลายเป็นนวัตกรรม ที่จะขับเคลื่อนอุตสาหกรรมมะพร้าวให้เติบโตแข็งแกร่ง และยั่งยืน *จากห้องบรรยายสู่โรงงานผลิตจริง คือประสบการณ์ที่จะเปลี่ยนชีวิต และมุมมองของคนรุ่นใหม่ที่มีต่อมะพร้าวไปตลอดกาล* คุณปยุดากล่าว

วิกฤติกำลังมาเยือนมะพร้าวของศรีลังกา

มะพร้าวเปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ของศรีลังกา ทั้งในด้านความงามของทัศนียภาพ อาหาร เครื่องสำอาง และที่สำคัญที่สุดคือเศรษฐกิจในปัจจุบัน อุตสาหกรรมมะพร้าวของศรีลังกากำลังเผชิญกับความท้าทายอย่างหนัก จากการบุกรุกพื้นที่ และการตัดต้นมะพร้าว ส่งผลให้ราคามะพร้าวในท้องตลาดพุ่งสูงจนกระทบต่อผู้บริโภค

รู้หรือไม่? ผลิตภัณฑ์จากใยมะพร้าว สร้างรายได้จากการส่งออกให้กับศรีลังกากว่า 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี คิดเป็น 33 เปอร์เซ็นต์ของการส่งออกผลิตภัณฑ์มะพร้าวทั้งหมดของประเทศ

ผู้นำด้านวัสดุปลูกจากใยมะพร้าวระดับโลก

Growrite Substrates Growrite Sri Lanka (Euro Substrates Ltd.) เป็นโรงงานผลิตโดยตรงของกลุ่ม Vander Knaap ตั้งอยู่ในเขต Coconut Triangle ของศรีลังกา พร้อมด้วยบริษัทในเครืออย่าง Euro Substrates และ Tropical Lanka คือผู้เชี่ยวชาญตัวจริงในการผลิตวัสดุปลูก (Substrates) จากใยมะพร้าวคุณภาพสูง ก่อตั้งขึ้นในปี 1997 โดยคุณดิเนช เฟอร์นานโด ด้วยฐานการผลิตในเขต Coconut Triangle ซึ่งมีที่ดินอุดมสมบูรณ์ และมีกระบวนการผลิตที่เข้มงวด ทำให้บริษัทสามารถพัฒนาวัสดุปลูกเฉพาะที่ตอบโจทย์พืชแต่ละชนิด ทั้งในเรื่องของการชอนไชของราก การกักเก็บความชื้น และสารอาหาร ส่งผลให้ Growrite ก้าวขึ้นเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ที่ได้รับความไว้วางใจจากเกษตรกรทั่วโลก การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานแบบครบวงจร (Full Chain Management) การมีโรงงานผลิตเป็นของตัวเองช่วยให้บริษัทสามารถ**ควบคุมคุณภาพได้เบ็ดเสร็จ** ตั้งแต่การคัดเลือกเปลือกมะพร้าวไปจนถึงกระบวนการแยกเส้นใย สร้างความต่อเนื่องในการผลิต สามารถดำเนินการผลิตได้ตลอดทั้งปีโดยไม่ติดขัด เพิ่มประสิทธิภาพนวัตกรรมมีการใช้กระบวนการใหม่ในการจัดการเส้นใย เพื่อนำไปใช้ในผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายมากขึ้น

จากเปลือกมะพร้าวสู่วัสดุปลูกมูลค่าหมื่นล้านระดับโลก

ในยุคเกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) วัสดุปลูกเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญที่กำหนดการเจริญเติบโตของพืช คุณปยุดากล่าวว่า *“พวกเราเยาวชนทั้ง 4 คน ฝึกงานเป็นระยะเวลา 5 วัน ที่ Growrite Substrates Pvt, Negombo Road, Pannala ประเทศศรีลังกา”* และได้ถอดบทเรียนจากโรงงานต้นแบบ ซึ่งเป็นผู้นำด้านการผลิตวัสดุปลูกมะพร้าวส่งออกระดับโลก

กระบวนการแยกเส้นใย (Fiber) ขุยมะพร้าว (Coir) จากเปลือกมะพร้าวจะมีขั้นตอนอย่างไร และแต่ละอย่างสามารถนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใดได้บ้าง ติดตามกันต่อในฉบับหน้า

ฉีกซอง

อังคณา สุวรรณกูฏ

ขาออก – พลิกแนวคิดกฎหมายกักพืช

วันที่ 18 สิงหาคม ของทุกปี สำหรับผู้คนในวงการกักกันพืชนับว่าเป็นวันสำคัญยิ่ง เนื่องจากพระราชบัญญัติป้องกันโรคและศัตรูพืช พ.ศ. 2495 ได้ถูกตราขึ้นในวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2495 ยุคที่จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี จึงได้กำหนดให้*วันที่ 18 สิงหาคม ของทุกปีเป็น **“วันกักกันพืช”** ของไทย* ก่อนที่จะปรับมาเป็นพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 และแก้ไขเพิ่มเติม 2 ครั้ง ใน พ.ศ. 2542 และ 2551 ซึ่งเป็นกฎหมายฉบับปัจจุบันที่ยังบังคับใช้อยู่ เมื่อกาลเวลาล่วงเลยไป สถานการณ์การค้าระหว่างประเทศ ความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ตลอดจนความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ส่งผลให้ศัตรูพืชเกิดการเคลื่อนย้าย และแพร่ระบาดจากการค้าระหว่างประเทศ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ในขณะที่บทบังคับของกฎหมายยังเป็นเหมือนเช่นเดิม จึงมีความพยายามจากหลายฝ่ายในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และแก้ไขพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้มีความทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกฎกติกาโลก และรูปแบบการค้าระหว่างประเทศ

“ฉีกซอง” ฉบับเดือนสิงหาคม ขอนำท่านผู้ท่านไปติดตามการพลิกแนวคิดของกฎหมายกักพืชในมุมของขาออก เป็นอย่างไร โปรดติดตาม

กฎหมายกักพืชปัจจุบัน

พระราชบัญญัติพืช พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติมมีทั้งสิ้น 27 มาตรา โดยฉบับแรกประกาศในราชกิจจานุบกษา เมื่อวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2507 โดยมีเจตนารมณ์เพื่อป้องกันโรค และศัตรูพืชให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เป็นไปตามข้อตกลงที่ไทยเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการอารักขาพืชระหว่างประเทศ (International Plant Protection Convention : IPPC) ขยายการควบคุม และกักพืชให้กว้างขวางครอบคลุมการนำเข้า หรือนำผ่านราชอาณาจักรทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ซึ่งจะเห็นว่า กฎหมายฉบับดังกล่าวให้ความสำคัญกับการป้องกันจากการนำเข้ามากกว่าการควบคุมเพื่อการส่งออก

ต่อมาใน พ.ศ. 2542 พบว่า พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับมาตรการในการป้องกัน และควบคุมการระบาดของศัตรูพืชไม่เหมาะสม และไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ ทำให้การควบคุม และป้องกันการแพร่ระบาดของศัตรูพืชไม่เหมาะสม และขาดประสิทธิภาพ จึงกำหนดให้มีคณะกรรมการกักพืชทำหน้าที่ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติดังกล่าว และเพิ่มมาตรการเกี่ยวกับการควบคุม ตรวจสอบการนำเข้า และส่งออกพืช และเชื้อพันธุ์พืช การกำหนดให้มีการจดทะเบียนสถานที่เพาะพืชเพื่อการส่งออก การออกใบรับรองปลอดศัตรูพืช (Phytosanitary Certificate) รวมถึงการแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษ และอำนาจในการเปรียบเทียบปรับให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และแยกค่าป่วยการของพนักงานเจ้าหน้าที่ และค่าตรวจสอบศัตรูพืชออกจากค่าธรรมเนียมทั่วไป เพื่อให้สามารถใช้ในกิจการที่กำหนดในพระราชบัญญัติได้ รวมถึงปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในขณะนั้น ภายใต้กฎหมายฉบับนี้จะเห็นได้ว่า หลักการกักกันพืชของไทยใช้วิธีการประกาศห้ามเป็นชนิด ๆ ไป โดยชนิดใดที่ไม่มีประกาศห้าม สามารถนำเข้า-นำผ่านได้เป็นปกติ นั่นคือ เปิดให้เข้ามาได้ก่อน จึงประกาศควบคุมภายหลัง ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิบัติของหลายประเทศ ซึ่งจะปิดไม่ให้นำเข้า-นำผ่านทั้งหมด เว้นแต่ชนิดที่ประกาศให้นำเข้า-นำผ่านได้ หรือปิดทั้งหมดแล้วเปิดทีละตัว

ในระดับสากล ระบบกักกันที่มีประสิทธิภาพต้องพิจารณาจากความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นสำคัญ หรือในทางวิชาการจะเรียกว่า การวิเคราะห์ความเสี่ยงสำหรับการกักกันพืช จะใช้คำว่า *การวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืช* (Pest Risk Analysis) ซึ่งจะเห็นว่า ระบบกักกันพืชให้ความสำคัญกับศัตรูพืช และการจัดการศัตรูพืชไม่ให้ติดเข้ามาในราชอาณาจักรมากกว่าชนิดพืช การวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืช จึงเป็นกระบวนการประเมินหลักฐานด้านชีววิทยา หรือด้านวิทยาศาสตร์อื่น ๆ และด้านเศรษฐกิจ เพื่อพิจารณาว่าศัตรูพืชชนิดหนึ่งควรได้รับการควบคุมหรือไม่ และมาตรการสุขอนามัยพืชใดที่เหมาะสมต่อการจัดการศัตรูพืชชนิดนั้น ส่งผลให้พระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551 ได้ตราขึ้น และประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2551 โดยปรับระบบการกักกันพืชของไทยด้วยการนำระบบการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชมาบังคับใช้อย่างเป็นทางการ ทำให้พืชทุกชนิดตามคำนิยามของกฎหมายฉบับนี้จะต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชก่อนอนุญาตให้นำเข้าสู่ราชอาณาจักรได้

รวมทั้งได้ปรับปรุงอำนาจการให้คำแนะนำของคณะกรรมการกักพืชแก่รัฐมนตรี และอธิบดี โดยยังคงอำนาจในการให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรี ในการกำหนดชื่อศัตรูพืช หรือพาหะ ซึ่งเป็นสิ่งต้องห้าม หรือสิ่งกำกัด การกำหนดชื่อเชื้อพันธุ์พืชที่จะควบคุม การกำหนดพืชควบคุมและพืชควบคุมเฉพาะ การกำหนดด่านตรวจพืชและสถานกักพืช และการออกกฎกระทรวง ในขณะที่ให้อำนาจในการแนะนำอธิบดีในการกำหนดกิจการที่สามารถนำเข้า นำผ่าน ซึ่งสิ่งต้องห้าม การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการนำเข้า หรือนำผ่านซึ่งสิ่งต้องห้ามเพื่อการค้า หรือกิจการอื่น การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการนำเข้า นำผ่าน และเงื่อนไขในการนำเข้า หรือนำผ่านสิ่งต้องห้าม หรือสิ่งกำกัด การกำหนดค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบศัตรูพืช และกำจัดศัตรูพืช การขอใบรับรองสุขอนามัยพืช หรือใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งต่อ และการออกใบรับรอง การกำหนดค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบพืชควบคุมเฉพาะ และการแก้ไขพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการกักพืชตามกฎหมายฉบับนี้ และกำหนดนิยามของใบรับรองสุขอนามัยพืช แทนใบรับรองปลอดศัตรูพืช ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน

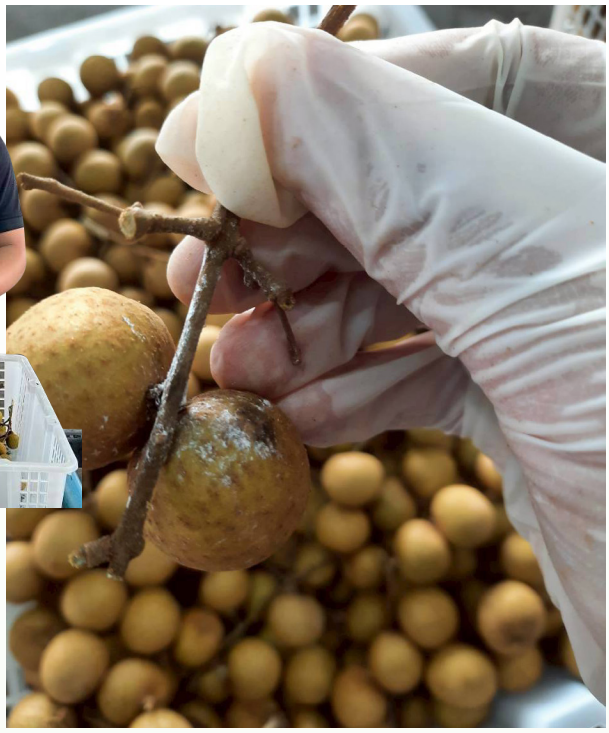

ความพยายามปรับแก้

พ.ศ. 2559 กรมวิชาการเกษตร มีความพยายามที่จะปรับปรุงกฎหมายฉบับดังกล่าวให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรการสุขอนามัยพืช (International Sanitary and Phytosanitary Measure : ISPM) ภายใต้อนุสัญญา IPPC โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การกำหนดนิยามใหม่จากสิ่งต้องห้าม สิ่งกำกัด และสิ่งไม่ต้องห้าม เป็นสิ่งควบคุม กับสิ่งไม่ควบคุม การกำหนดนิยามของคำว่า พืช ให้เฉพาะเจาะจงว่า เป็นพืชเท่านั้น หรือการเพิ่มเติมคำนิยามของใบรับรองสุขอนามัยพืชให้หมายรวมถึง ตราประทับรูปรอยต่าง ๆ แทนคำนิยามเดิมที่ต้องเป็นหนังสือเท่านั้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากขั้นตอนการตรากฎหมายของไทยมีความซับซ้อน รวมทั้งช่วงเวลาดังกล่าวเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาล เปลี่ยนคณะรัฐมนตรี ร่างกฎหมายฉบับดังกล่าวจึง*เดินทางไปไม่ถึงไหน* กลับไปกลับมาระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ รัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี และฝ่ายนิติบัญญัติ จนผู้เกี่ยวข้องกับร่างกฎหมายฉบับดังกล่าวเกษียณอายุราชการไปหลายท่าน ร่างกฎหมายฉบับนี้ก็ยังคงสถานะเป็นร่างเช่นเดิม

จากมติที่ประชุมคณะกรรมการกักพืช ครั้งที่ 1/2567 เมื่อวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2567 และมีการเสนอแนะและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติกักพืช ฉบับ พ.ศ. 2559 ที่กรมวิชาการเกษตรเคยเสนอ ซึ่งได้ผ่านการตรวจโดยคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว และเมื่อมีการเปลี่ยนคณะรัฐมนตรี จึงแจ้งไปยังกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อีกครั้งว่า กรมวิชาการเกษตรยืนยันที่จะเสนอร่างดังกล่าว ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยสำนักกฎหมายได้มีหนังสือตอบกลับว่า หากประสงค์จะให้ร่างพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2559 ผ่านการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีนั้น อาจต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายภายใน และต่างประเทศมากยิ่งขึ้น จึงส่งเรื่องคืนกรมวิชาการเกษตรเพื่อให้พิจารณาทบทวนอีกครั้ง

คณะกรรมการกักพืชได้มีมติเห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการยกร่างกฎหมาย ว่าด้วยการกักพืช ตามคำสั่งของคณะกรรมการ เมื่อวันที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2567 ประกอบด้วยคณะอนุกรรมการ รวม 28 ราย มีอำนาจหน้าที่ศึกษา และวิเคราะห์พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศและสถานการณ์ปัจจุบัน จัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนากฎหมายว่าด้วยการกักพืชต่อคณะกรรมการกักพืช จัดทำร่างพระราชบัญญัติกักพืชตามคำแนะนำของคณะกรรมการกักพืช เชิญผู้มีส่วนได้เสียเข้าร่วมประชุม หรือให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องตามที่เห็นสมควร และปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการกักพืชมอบหมาย พร้อมทั้งมีอำนาจหน้าที่แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อช่วยเหลือปฏิบัติงานในเรื่องที่ได้รับมอบหมาย โดยคณะอนุกรรมการดังกล่าว ได้แต่งตั้งคณะทำงานขึ้นมา 3 คณะ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย คณะทำงานด้านการนำเข้า คณะทำงานด้านการส่งออก และคณะทำงานด้านกฎหมายและระเบียบ

ขาออก-พลิกมุมคิด

เนื่องจาก “ฉีกซอง” เป็นส่วนหนึ่งของคณะทำงานด้านขาออก จึงขอถือโอกาสนี้สื่อสารความก้าวหน้าในการดำเนินงานของคณะทำงานด้านขาออก ซึ่งนับได้ว่า ใกล้เคียงความจริงที่สุด ประเด็นที่คณะทำงานขาออก ยกขึ้นมาเป็นประเด็นหลัก คือ ความชัดเจนของการนำหลักการด้านสุขอนามัยเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของร่างกฎหมายฉบับใหม่ โดยมุมของการมองพืชสำหรับการส่งออก ไม่ได้เฉพาะเจาะจงด้านโรค แมลง ศัตรูพืชเพียงอย่างเดียว แต่หากหมายรวมถึงสุขภาพพืช หรือ Plant Health ด้วย ซึ่งเป็นในทิศทางเดียวกับอนุสัญญา IPPC ซึ่งจะเห็นได้ว่า หลาย ๆ ประเทศทั่วโลก ได้นำประเด็นดังกล่าวมาเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับการควบคุมการนำเข้า ดังนั้น แม้แต่ชื่อของร่างกฎหมายฉบับนี้ก็อาจไม่จำเป็นต้องใช้ชื่อเดิมอีกต่อไป

ปัจจุบันการส่งออกสินค้าเกษตรหลายชนิด ประเทศปลายทางมักจะกำหนดให้มีการขึ้นทะเบียนสถานที่ผลิต สถานที่บรรจุ และสถานที่บำบัด (กำจัดศัตรูพืช) รวมถึงกำหนดให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ ซึ่งกฎหมายปัจจุบันยังไม่มีบทบัญญัติไว้อย่างชัดเจน การยกร่างกฎหมายฉบับใหม่จึงนำประเด็นดังกล่าวเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งด้วย และได้ทบทวนอัตราค่าธรรมเนียมให้สอดคล้องกับสถานการณ์และต้นทุนที่เพิ่มขึ้นจากการใช้บริการระบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่าน hub ต่าง ๆ ตลอดจนทบทวนบทกำหนดโทษให้รองรับการกระทำผิดที่เกิดจากเจตนาไม่บริสุทธิ์ โดยกำหนดให้สอดคล้องกับความเสียหายทางเศรษฐกิจ และละเว้นโทษอาญาที่ไม่จำเป็น อีกทั้งได้เพิ่มเติมประเด็นการนำแนวคิดในการถ่ายโอนภารกิจที่เกี่ยวข้องให้กับภาคเอกชนที่กรมวิชาการเกษตรให้การยอมรับความสามารถให้ดำเนินการแทนได้ ซึ่งจะมีส่วนช่วยลดต้นทุนการดำเนินงานให้กับภาคเอกชน และเป็นการอำนวยความสะดวกทางการค้าได้อีกทางหนึ่ง ส่วนประเด็นคำนิยามที่เกี่ยวข้องคณะทำงานได้ให้ความเห็นชอบไปแล้ว ดังนี้

“พืช” หมายความว่า พืชทุกชนิดทั้งพืชบก พืชน้ำ หรือพืชประเภทอื่น รวมทั้งส่วนหนึ่งส่วนใดของพืชมีชีวิต เช่น ต้น ตา ตอ แขนง หน่อ กิ่ง ใบ ราก เหง้า หัว ดอก ผล เมล็ด วัสดุขยายพันธุ์พืช เนื้อเยื่อพืช เกสร หรือสปอร์ ไม่ว่าที่ยังทำพันธุ์ได้ หรือไม่

“ผลิตภัณฑ์จากพืช” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่มีต้นกำเนิดจากพืชซึ่งไม่ผ่านการแปรรูป และผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการแปรรูปโดยธรรมชาติ หรือผ่านกรรมวิธีการแปรรูปในระดับที่อาจเป็นแหล่งอาศัย หรือพาหะของศัตรูพืช และสามารถแพร่กระจายศัตรูพืชได้

“พืชควบคุมเฉพาะ” หมายความว่า พืชที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาให้เป็นพืชที่ต้องมีการกำหนดมาตรการในการควบคุม และตรวจสอบสิ่งอื่นใดที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ ตามข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้า

“พาหะ” หมายความว่า เครื่องปลูก ดิน ทราย ภาชนะ วัสดุปลูก ปุ๋ยอินทรีย์ วัสดุห่อหุ้ม ยานพาหนะ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการขนส่ง ตลอดจนสิ่งอื่นใดที่อาจเป็นสื่อนำ หรือเป็นแหล่งอาศัยของศัตรูพืช

“ด่านตรวจพืช” หมายความว่า ด่าน หรือสถานที่ที่อธิบดีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา เพื่อตรวจสอบ ควบคุม หรือดำเนินการด้านสุขอนามัย และสุขอนามัยพืช ต่อพืช สิ่งควบคุม ศัตรูพืช ศัตรูพืชควบคุม หรือพาหะ ที่มีการนำเข้า นำผ่าน หรือส่งออก

“ใบรับรองสุขอนามัยพืช” หมายความว่า หนังสือสำคัญที่ออกเป็นเอกสาร หรือหนังสือสำคัญในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือตราประทับ หรือเครื่องหมาย โดยหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออก เพื่อรับรองว่าสินค้าที่ส่งมอบเป็นไปตามข้อกำหนดการนำเข้าด้านสุขอนามัยพืช

“ใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งต่อ” หมายความว่า หนังสือสำคัญที่ออกเป็นเอกสาร หรือหนังสือสำคัญในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือตราประทับ หรือเครื่องหมาย โดยหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งต่อ เพื่อรับรองว่าสินค้าที่ส่งมอบได้นำเข้ามาในราชอาณาจักร และถูกส่งต่อไปยังประเทศอื่น ปลอดจากศัตรูพืชของประเทศไทย และเป็นไปตามข้อกำหนดด้านสุขอนามัยพืชของประเทศผู้นำเข้า

“ใบรับรองสุขอนามัย” หมายความว่า หนังสือสำคัญที่ออกเป็นเอกสาร หรือหนังสือสำคัญในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือตราประทับ หรือเครื่องหมาย โดยหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออก เพื่อรับรองว่าสินค้าที่ส่งมอบปลอดจากสิ่งอื่นใดที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ตามข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้า

“สถานที่บำบัดพืช” หมายความว่า สถานที่สำหรับดำเนินการกำจัด ทำให้หมดฤทธิ์อย่างถาวร ทำให้เป็นหมัน หรือทำให้หมดสภาพการเป็นศัตรูพืช

“สถานที่เพาะปลูกพืช” หมายความว่า สถานที่ดำเนินการเพาะปลูกพืชด้วยวิธีการใด ๆ สำหรับการส่งออกตามมาตรฐานสุขอนามัย และสุขอนามัยพืชที่ประเทศ ผู้นำเข้ากำหนด

“สถานที่บรรจุพืช” หมายความว่า สถานที่ดำเนินการบรรจุพืช และผลิตภัณฑ์พืชด้วยวิธีการใด ๆ สำหรับการส่งออกตามมาตรฐานสุขอนามัย และสุขอนามัยพืชที่ประเทศผู้นำเข้ากำหนด

นอกจากนี้ คณะทำงานได้ทบทวนมาตรา 12 (3) โดยปรับเป็น **“เก็บ หรือนำพืช สิ่งควบคุม หรือสิ่งมีชีวิตอื่นใดในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบหรือวิเคราะห์ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นหรือมีศัตรูพืช หรือศัตรูพืชควบคุมที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย หรือเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าไม่เป็นไปตามข้อกำหนดด้านสุขอนามัยพืช หรือมาตรการด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชของประเทศผู้นำเข้า”**

มาตรา 12 (4) เป็น **“ยึด หรือกักไว้ซึ่งพืช สิ่งควบคุม หรือสิ่งมีชีวิตอื่นใดตามกำหนดเวลาที่เห็นจำเป็น เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็น หรือมีศัตรูพืช หรือศัตรูพืชควบคุมที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย หรือเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่า ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดด้านสุขอนามัยพืช หรือมาตรการด้านสุขอนามัย และสุขอนามัยพืชของประเทศผู้นำเข้า”** โดยทั้งสองประเด็นดังกล่าวเป็นในส่วนของอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่

การดำเนินการยกร่างกฎหมายว่าด้วยการกักกันพืชขึ้นมาใหม่ ยังคงอยู่ในขั้นตอนเริ่มต้นอีกครั้งกับคณะทำงานชุดใหม่ หนทางของการกลายร่างเป็นกฎหมายที่มีผลบังคับใช้ได้จริง ยังอีกยาวไกล แต่อย่างน้อยพลังของคนทำงานกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มหนึ่งก็ได้จุดประกายไฟให้เกิดขึ้นมาแล้ว แม้ว่าจะเป็นแสงเทียนเล่มเล็ก ๆ ก็ตาม ภายใต้ความหวังว่า ระบบกักกันพืชของไทยจะเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และอำนวยความสะดวกทางการค้าได้จริง

(ขอบคุณ : กลุ่มบริการส่งออกสินค้าเกษตร ด่านตรวจพืชท่าเรือกรุงเทพ ด่านตรวจพืชท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ด่านตรวจพืชท่าเรือแหลมฉบัง กองควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร สำนักนิติการ กรมวิชาการเกษตร/ข้อมูล ภาพ)

พบกันใหม่ฉบับหน้า
สวัสดี...อังคณา
กองบรรณาธิการจดหมายข่าวผลิใบฯ
กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
E-mail ang.moac@gmail.com

รายงาน
จินตน์กานต์ งามสุทธา

GI กระท้อน

เครื่องหมายการันตีแหล่งผลิต ตอนที่ 3

เดินทางมาถึงตอนสุดท้าย ยังคงเหลือกระท้อน GI อีก 2 พันธุ์ ที่ติดค้างไว้ในฉบับที่แล้ว ได้แก่ กระท้อนทองใบใหญ่บางเจ้าฉ่า จังหวัดอ่างทอง และกระท้อนคลองน้อย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กระท้อนทองใบใหญ่บางเจ้าฉ่า

เป็นกระท้อนพันธุ์ทองใบใหญ่ จากจังหวัดนนทบุรี โดยนายมณี ซองธูป อดีตผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 7 ตำบลบางเจ้าฉ่า ได้นำพันธุ์มาปลูกในบริเวณบ้านริมฝั่งแม่น้ำน้อย เมื่อปี 2515 ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพดี ผลใหญ่ ผิวสวย เนื้อหนานุ่ม รสชาติดี เกษตรกรในตำบลจึงเริ่มนำพันธุ์ไปปลูกกันอย่างแพร่หลายจนเป็นที่มาของชื่อ *กระท้อนทองใบใหญ่บางเจ้าฉ่า* และมีการขยายพื้นที่ปลูกไปยังตำบลต่าง ๆ ของอำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง

ลักษณะของพื้นที่ดังกล่าว เป็นที่ราบตะกอนน้ำพา ดินเป็นชุดดินสิงห์บุรี มีธาตุโพแทสเซียม และฟอสฟอรัสสูง ภูมิอากาศสม่ำเสมอตลอดพื้นที่ ต้นกระท้อนจึงเจริญเติบโตได้ดี ประกอบกับเกษตรกรมีองค์ความรู้ ความชำนาญ ประสบการณ์ ส่งผลให้กระท้อนมีกลิ่นหอม เนื้อหนานุ่ม และปุยเมล็ดที่หวานฉ่ำ โดยลักษณะภายนอกของกระท้อนทองใบใหญ่บางเจ้าฉ่า จะมีผลค่อนข้างกลม ขั้วผลนูนเล็กน้อย เปลือกบางผิวนอกไม่เรียบ ผลสีเหลืองทองเมื่อสุก

page facebook : สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดอ่างทอง

วิธีการขยายพันธุ์สามารถทำได้ทั้งการเพาะเมล็ด การทาบกิ่ง การเสียบยอด การติดตา โดยใช้พันธุ์กระท้อนทองใบใหญ่ในพื้นที่อำเภอโพธิ์ทองเท่านั้น สำหรับวิธีการปลูก ดูแลรักษา การห่อผลจะคล้ายกับการปลูกกระท้อนพันธุ์อื่น ๆ แต่มีข้อแนะนำด้านการดูแลแปลงหลังการเก็บเกี่ยวเพิ่มเติม คือ ตัดแต่งกิ่งที่ถูกโรค หรือแมลงเข้าทำลาย กิ่งแห้งตาย กิ่งที่แน่นทึบ และกิ่งที่จะทำให้พุ่มสูงขึ้น เพื่อความสะดวกในการดูแลรักษา ห่อผล และเก็บเกี่ยวผลผลิตในรุ่นต่อไป

กรมทรัพย์สินทางปัญญา ออกประกาศขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์แก่กระท้อนทองใบใหญ่บางเจ้าฉ่า โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2566 เกษตรกรผู้ปลูกกระท้อนพันธุ์ดังกล่าวในพื้นที่อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง และดำเนินการตามกระบวนการผลิตที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย ปัจจุบันมี 14 ราย โดยบรรจุภัณฑ์ที่ใช้ต้องระบุคำว่า *“กระท้อนทองใบใหญ่บางเจ้าฉ่า”* หรือ *“Thong Bai Yai Bang Chao Cha Santol”* หรือ *“Kra Thon Thong Bai Yai Bang Chao Cha”* พร้อมทั้งชื่อผู้ผลิต สถานที่ผลิต หรือจัดจำหน่าย รอบการผลิต รวมถึงข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

กระท้อนคลองน้อย คือ กระท้อนพันธุ์อีล่า และปุยฝ้ายที่ปลูกในตำบลคลองน้อย ตำบลบางไทร ตำบลบางใบไม้ ตำบลบางโพธิ์ ตำบลบางชนะ ตำบลคลองฉนาก ของอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้ง 2 พันธุ์ เมื่อสุกผิวจะมีสีเหลืองทอง เปลือกบาง เนื้อสีขาว หนา แน่น ปุยนุ่ม ฟู เมล็ดเล็ก และลีบ รสชาติหวานอมเปรี้ยว ไม่ฝาด มีกลิ่นหอมเฉพาะตัวเหมือนกัน ส่วนที่แตกต่างกันคือ พันธุ์อีล่า ผลจะมีขนาดปานกลางถึงใหญ่ น้ำหนักผลละ 0.3-1.7 กิโลกรัม ผลค่อนข้างกลม แต่พันธุ์ปุยฝ้าย ผลจะมีขนาดกลาง น้ำหนัก 0.3-0.7 กิโลกรัมต่อผล ผลค่อนข้างกลม แป้น และผิวผลจะมีขนนุ่มคล้ายกำมะหยี่

สำนักงานวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 7

กระท้อนคลองน้อย

เมื่อปี 2535 นายบุญมาก มณีโชติ นำต้นกระท้อนพันธุ์อีล่าจากจังหวัดปราจีนบุรี มาปลูกในตำบลคลองน้อย โดยปลูกแบบยกร่อง เพื่อควบคุมน้ำเข้า-ออก เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีการขึ้นลงของน้ำทะเลตลอดเวลา ดินในบริเวณนี้มีตะกอนทับถมจากการพัดพาของน้ำ ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ด้วยแร่ธาตุตามธรรมชาติ ส่งผลให้ผลผลิตกระท้อนมีคุณภาพดี จึงได้มีการเพาะพันธุ์จำหน่าย ต่อมาในปี 2540 ได้นำกระท้อนพันธุ์ปุยฝ้ายมาปลูกเพิ่มเติม ซึ่งผลผลิตที่ได้มีคุณภาพดี และได้รับความสนใจจากเกษตรกรในพื้นที่เช่นเดียวกัน

ต้นพันธุ์ที่ใช้ในการผลิตกระท้อนคลองน้อยต้องได้จากการติดตากับต้นตอที่ได้จากการเพาะเมล็ดในพื้นที่ตำบลคลองน้อย และต้องปลูกในพื้นที่ของอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานีเท่านั้น เนื่องจากรสชาติหวานอมเปรี้ยวของกระท้อนคลองน้อย ได้มาจากลักษณะพิเศษของดินในพื้นที่ที่เป็นดินสองน้ำ (น้ำจืดผสมน้ำกร่อย) จึงทำให้แตกต่างจากการปลูกในพื้นที่อื่น

กรมทรัพย์สินทางปัญญา ออกประกาศขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์แก่กระท้อนคลองน้อย โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566 เกษตรกรผู้ปลูกกระท้อนในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้น และดำเนินการตามกระบวนการผลิตกระท้อนคลองน้อย ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย ปัจจุบันมี 83 ราย โดยบรรจุภัณฑ์ที่ใช้ต้องระบุคำว่า *“กระท้อนคลองน้อย”* หรือ *“Klongnoi Santol”* หรือ *“Krathon Klongnoi”* พร้อมระบุชื่อผู้ผลิต หรือผู้ประกอบการค้า สถานที่ผลิต หรือจัดจำหน่าย วันที่เก็บเกี่ยว หรือบรรจุ รวมถึงข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

สินค้า GI ของไทย มีมากถึง 262 สินค้า และในจำนวนนี้มี 11 สินค้า ได้รับการขึ้นทะเบียน GI ในต่างประเทศ จำนวน 33 ประเทศ และอีก 9 สินค้า ที่อยู่ระหว่างการพิจารณารับจดทะเบียนใน 30 ประเทศ ขณะเดียวกันก็มีสินค้าต่างประเทศที่ได้รับการขึ้นทะเบียน GI ในไทยแล้ว 27 สินค้า จาก 10 ประเทศ และอยู่ระหว่างตรวจสอบคำขอ 8 สินค้า จาก 5 ประเทศ

บางครั้งสิ่งรอบตัวที่ *“ดูเหมือนว่า”* ธรรมดา หากเราสามารถบอกเล่าเรื่องราว และคงความธรรมดานั้นไว้ได้ *ความธรรมดา* ก็อาจกลายเป็น ความพิเศษ ขึ้นมา

ขอขอบคุณข้อมูล : กรมทรัพย์สินทางปัญญา
https://ipthailand.go.th/th/

จากโต๊ะบอกอฉบับรับเดือนสิงหาคมที่ยังคงอยู่ในห้วงเวลาของฤดูฝนตรงตามพยากรณ์อากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาที่แจ้งให้ทราบกันไว้ล่วงหน้าว่าเป็นช่วงเดือนที่มีฝนตกชุกหนาแน่น แต่ไม่ว่าสภาพภูมิอากาศจะเป็นเช่นไรก็มิได้เป็นอุปสรรคต่อการจัดงาน **“นวัตกรรมหลังการเก็บเกี่ยวสู่การแปรรูป สร้างมูลค่าผลิตผลเกษตรปลอดภัย”** ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 18-19 สิงหาคม 2569 ณ บริเวณกองวิจัยพัฒนาวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวและแปรรูปผลิตผลเกษตร กรมวิชาการเกษตร

เปิดบ้านวิชาการ โชว์ 9 ผลงานวิจัยดีเด่น

พร้อมเปิดตลาดนัดนวัตกรรม ขนทัพสินค้าเกษตรปลอดภัยเอาใจสายช็อป

นายรพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ประธานในพิธีเปิดงานได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการการจัดงานในครั้งนี้ เพื่อนำเสนอ และถ่ายทอดผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูปผลิตผลเกษตรไปสู่การใช้ประโยชน์ **ซึ่งการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป มีบทบาทสำคัญต่อการลดการสูญเสียผลผลิตทางการเกษตร รักษาคุณภาพและความปลอดภัย ยืดอายุการเก็บรักษา และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร** การนำผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ จึงถือเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรไทย

สำหรับกิจกรรมภายในงาน ประกอบด้วย **การนำเสนอนิทรรศการ 9 ผลงานวิจัยดีเด่น** เม็ดพลาสติกชีวภาพผสมกากกาแฟ มันจาวมะพร้าวต่อยอดเชิงพาณิชย์ น้ำมันหอมระเหยกานพลูเอนแคปซูเลตกำจัดด้วงถั่วเขียว โปรตีนไฮโดรไลเซทจากเห็ดฟาง แผ่นเทียบสีเก็บเกี่ยวผลกาแฟเชอรี่ สารยับยั้งเอนไซม์แอลฟ่า-กลูโคซิเดสจากหอมแดง การหมักกาแฟอะราบิกาแบบครบวงจร สารสกัดใบห้อม ฟิล์มเจาะรูขนาดไมครอนยืดอายุผักและผลไม้ รวมถึงผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อยกระดับเกษตรไทย

รวมทั้งยังมี**กิจกรรมการสาธิต**ในหัวข้อที่น่าสนใจ ได้แก่ “อร่อยสร้างมูลค่า! จากผลไม้สู่ไอศกรีม” “เลือกอะโวคาโดอย่างเชียน!” Workshop “จากธรรมชาติสู่ผืนผ้า : สนุกกับสีห้อม” และ “สร้างเครื่องสำอางด้วยตัวคุณเอง” กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ “การเพิ่มมูลค่ากาแฟด้วยเทคโนโลยีหลังเก็บเกี่ยวและแปรรูป” และ “การปฏิบัติก่อนและหลังเก็บเกี่ยวเพื่อการยกระดับคุณภาพมะม่วงน้ำดอกไม้เพื่อการส่งออก”

และแน่นอนสิ่งที่พลาดไม่ได้สำหรับการจัดงานนี้เอาใจสายช็อป กับการชม ชิม เลือกซื้อสินค้าและผลิตภัณฑ์ในตลาดนัดนวัตกรรมสินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ และสินค้าอัตลักษณ์ GI คุณภาพดีที่ส่งตรงจากเกษตรกร ผลผลิตอะโวคาโด จากวิสาหกิจชุมชนอะโวคาโดปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ผลผลิตละมุดพันธุ์มะกอก ละมุดพื้นเมืองสุโขทัย จากบ้านสวนอบอุ่น จังหวัดสุโขทัย ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผลไม้จากวิสาหกิจชุมชนกลุ่มคลองน้ำเค็มทันใจ จังหวัดจันทบุรี ผลิตภัณฑ์ย้อมสีห้อม จากวิสาหกิจชุมชนเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย A&R จังหวัดเชียงราย และผลิตภัณฑ์กาแฟ น้ำผึ้ง ข้าวเบญจรงค์ จากศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เห็นกิจกรรมภายในงานแล้ว แอบเสียดายเล็ก ๆ ที่ระยะเวลาการจัดงานน้อยไปนิด แต่ก็ขอชื่นชมและเป็นกำลังใจให้แก่คณะผู้จัดงานที่ทำให้ผู้เข้าชมงานในครั้งนี้ได้ครบทั้งความรู้ ประสบการณ์ และความเพลิดเพลินจากการชม ชิม ช็อป ภายในงานเดียว ถือว่าคุ้มค่ากับเวลาสุด ๆ

พบกันใหม่ฉบับหน้า
บรรณาธิการ

ผลิใบ ก้าวใหม่การวิจัยและพัฒนาการเกษตร

วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย และผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกรมวิชาการเกษตร
- เพื่อเป็นสื่อกลางสำหรับนักวิจัยกับผู้บริหาร นักวิจัยกับนักวิจัย และนักวิจัยกับผู้สนใจการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
- เพื่อเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น อันจะเป็นตัวอย่างหรือเป็นพื้นฐานการวิจัยขั้นสูงต่อไป

ที่ปรึกษา : รพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ ปรียานุช ทิพยะวัฒน์ ศศิญา ปานตั้น สิทธิศักดิ์ แสไพศาล
บรรณาธิการ : พนารัตน์ เสรีทวีกุล
กองบรรณาธิการ : อังคณา สุวรรณกูฏ จินตน์กานต์ งามสุทธา มธุรส ดุลยศิษฏ์ จันระวี จิตรสมาน
ช่างภาพ : กัญญาณัฐ ไผ่แดง
ช่างศิลป์ : มณฑา แถมเงิน กฤษฎา ดาวเรือง จตุรภัทร คงสถาน วรรมณี ป้องภา
จัดส่ง : วิไลวรรณ ศรีพันธ์ ประภัสสร จันตุ
สำนักงาน : กรมวิชาการเกษตร ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพ 10900
โทรศัพท์ : 0 2561 2825 โทรสาร : 0 2579 4406 E-mail : prdoa55@gmail.com
พิมพ์ที่ : ทริปเบิ้ล ครีเอทีฟ โทรศัพท์ : 0 2047 6778